

kötülükten uzak tutabilmekte ve istediği hatalardan dönebilmektedir.
”Rakib” kelimesi Kur'an'da beş yerde geçer ve mis, 3 ayette Allah'ın, bir ayette de yazıcı-koruyucu meleklerin sıfatı olarak 1605;1614;1575;1610;1614;1604;1618;1601;1616;1592;1615;1605;1616;1606;1618;1602;1614;1608;1618;1604;1613;1575;1616;1604;1575;1617;1614;1604;1614;1583;1614;1610;1618;1607;1616;1585;1614;1602;1616;1610;1576;1612;1593;1614;1578;1616;1610;1583;1612;”Hiçbir söz söyilemez ki, onun yanında bekleyen yazmaya hazır melekler olmasın”[\[2\]](#) kullanılmıştır. 1575;1616;1606;1617;1614;1575;1604;1604;1607;1614;1603;1614;1575;1606;1614;1593;1614;1604;1614;1610;1618;1603;1615;1605;1618;1585;1614;1602;1616;1610;1576;1611;1575; ”Şu phesiz Allah, sizin üzerinde gözetleyicidir (Rakib)”[\(Nisa 1\)](#) 1605;1614;1575;1602;1615;1604;1618;1578;1615;1604;1614;1607;1615;1605;1618;1575;1616;1604;1604;1575;1614;1605;1614;1585;1618;1610;1614;1606;1616;1609;1576;1616;1607;1616;1575;1614;1606;1616;1575;1593;1618;1576;1615;1583;1615;1608;1604;1604;1607;1614;1585;1614;1576;1617;1616;1609;1608;1614;1585;1614;1576;1617;1614;1603;1615;1605;1618;1608;1614;1603;1615;1606;1618;1578;1615;1593;1614;1604;1614;1610;1618;1607;1616;1605;1618;1588;1614;1607;1616;1610;1583;1611;1575;1605;1614;1575;1583;1615;1605;1618;1578;1615;1601;1616;1610;1607;1616;1605;1618;1601;1614;1604;1614;1605;1617;1614;1575;1578;1614;1608;1608;1614;1601;1617;1614;1610;1618;1578;1614;1606;1616;1609;1603;1615;1606;1618;1578;1614;1575;1614;1606;1618;1578;1614;1575;1604;1585;1617;1614;1602;1616;1576;1614;1593;1614;1604;1614;1610;1618;1607;1616;1605;1618; 1608;1614;1575;1614;1606;1618;1578;1614;1593;1614;1604;1614;1609;1603;1615;1604;1615;1604;1617;1616;1588;1614;1609;1618;1569;1613;1588;1614;1607;1616;1610;1583;1612;”(İsa) ben onlara benim ve sizin Rabbiniz olan Allah'a ibadet edin diye Senin bana emretmiş olduğundan başka bir şey söylemedim. Ben onların içinde olduğum size rece onlara şahit idim. Sen beni vefat ettirince onları görüp gözeten (Rakib) Sen oldun. Sen her şeye şahitsin.”[\[3\]](#) 1608;1614;1603;1614;1575;1606;1614;1575;1604;1604;1607;1615;1593;1614;1604;1614;1609;1603;1615;1604;1617;1616;1588;1614;1609;1618;1569;1613;1585;1614;1602;1616;1610;1576;1611;1575;”Allah, her şeyi gözetleyicidir (Rakib)”[\[4\]](#) anlamındaki ayetlerde geçer ve Rakib’i en kelimeleriyle anlamdaştır. Allah, yaratıklarından asla gafil, habersiz değildir. En gizli sırlara bile muttali olur. Bu itibarla

O'na karşı gelmekten sakınılmazı, azabından korkulması gereklidir. Ebu Osman şöyleden demiştir: Ebu Hafs bana dedi ki: "Hak iccedilin oturduğunda kendi nefrine ve kalbine vaaz et! Halkın etrafına toplanmasına aldanma! Zira onlar senin zahirine bakarlar. Allah ise senin batınına bakar." Muhammed b. Ali Tirmizi şöyleden demiştir: "Murakabeni nazarından gaip olamadığın bir zat iccedilin yap! Şuuml;kruuml;nuuml; öyle bir zat iccedilin yap ki O'nun nimetleri senden kesilmez. İbadetini öyle bir zat iccedilin yap ki O'na daima muhtaçsın! Eğilmeni öyle bir zata yap ki O'nun muuml;lkuuml;nden ve sultanatından dışarı çikamazsun!" Sehl et-Tuuml;sterî şöyleden demiştir: "Kalp, kulun nerede olursa olsun Allah'ın kendisini gouml;rduuml;guuml;nuuml; bilmesinden daha stuuml;n ve daha şerefli bir şeyle suuml;slenmemiştir." Zatin birine
#1585;#1614;#1590;#1616;#1609;#1614; #1575;#1604;#1604;#1607;#1615;
#1593;#1614;#1606;#1618;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1608;#1614;#1585;#1614;#1590;#1615;#1608;#1575;
#1593;#1614;#1606;#1618;#1607;#1615;
#1584;#1614;#1604;#1616;#1603;#1614;
#1604;#1616;#1605;#1614;#1606;#1618;
#1582;#1614;#1588;#1616;#1609;#1614;
#1585;#1614;#1576;#1617;#1614;#1607;#1615; "Allah onlardan Razi olmuştur, onlar da O'ndan hoşnut! İşte bu rabbinden korkanlara mahsustur." [5] Ayetinin manası sorulduğunda şöyleden demiştir: 'Bunun manası, işte bu, rabbinin (muuml;şahedesini) gouml;zeten, nefsinı hesaba çeken, varacağı yer iccedilin azıklanan kimsedir!' Zuuml;nnun-i Mısıriye şöyleden soruldu: 'Kul ne ile cennete gider?' Zuuml;nnun şöyleden dedi: Beş şeyle cennete girer: 1. İccedilinde eğrilik olmayan bir istikametle. 2. Unutkanlık olmayan bir çalışma ile! 3. Allah'ı gizlide ve açikta muuml;lahaza etmeye! 4. Öluuml;me hazırlanmak suretiyle öluuml;muuml; beklemeye! 5. Hesaba çekilmeden önce nefsinı hesaba çekmeye!' Firkad es-Sencî şöyleden demiştir: "Muuml;nafık kişi etrafına bakar, kimsenin kendisini gouml;rmediğini sandığında kouml;tuuml;luuml;ğe dalar. O ancak insanlara bakar, Allah'a aldırmaz!" Abdulla b. Dinar şöyleden demiştir: 'Ömer b. Hattab ile beraber Mekke'ye doğru yola çiktik. Yolun ortasında geceledik. Hz. Ömer'in yanına dağdan bir çoban inip geldi. Hz. Ömer, çobana şöyleden dedi: - Ey çoban! Şu suuml;ruuml;den bana bir koyun sat! - Ben kouml;leyim! - Efendine 'Kurt onu yedi!' dersin. - O halde, Allah nerede! Bu souml;z üzerine Hz. Ömer ağladı! Sonra ertesi guuml;n efendisinin yanına giderek onu satın alarak azat etti ve şöyleden dedi: 'Duuml;nyada bu souml;zuuml;nen seni azat etti. Ümit ederim ki bu souml;z ahirette de seni azat etsin!' Her durumda çok zor bir guuml;nduuml;r hesap guuml;nuuml;. Allah hepimizin imdadına yetişsin. Elbette hesabın uzunluğu ve zorluğu bütuuml;n insanlar iccedilin bir değildir; kişilerin iyi ve kouml;tuuml; oluşu ve onların derecelerine gouml;re değişir; muttakiler ve Allah'ın liyakatlı kulları iccedilin hesap çok kısa ve kolay olacaktır. Rasûlullah’tan (sa.) Kiyamet guuml;nuuml;nuuml;n uzunluğunu soran bir kişiye cevaben şöyleden buyurdukları nakledilmiştir: "Allah'a Andolsun! (O guuml;n) Muuml;minler iccedilin farz namazı kılmaktan daha kolay olacaktır." Hz. Ali (as) şöyleden buyuruyor: "Kiyamet’te sizi hesaba çekilmeden bu duuml;nyada kendinizi hesaba çekin ve Kiyamet’te amelleriniz tartılmadan bu duuml;nyada amellerinizi tartın." Hz. Ali (as) yine şöyleden buyuruyor: "Her kim bu duuml;nyada nefsinı hesaba çekerse kâr eder." Resulullah (sa.) Abuzer’e hitaben şöyleden buyurmuşlardır: "Ey Abuzer! Kiyamet’te hesaba çekilmeden bu duuml;nyada nefsinı hesaba çek;

çünkü dünyada nefsin hesaba çekmen yarın Kiyamet gününün hesabından daha kolaydır ve Kiyamet günü tartılmadan nefsin tart ve böylece kendini Kiyamet için hazırla; o gün öyle bir gündür ki amellerin Allah'a arz edilir ve en küçük şey ondan gizli kalmaz. Ey Abuzer! İnsan, iki ortağın birbirlerini hesaba çekmelerinden daha sıkı bir şekilde nefsin hesaba çekmedikçe muttaki olmaz. İnsan yiyecekleri, içecekleri ve giyecekleri hangi yoldan elde ettiğini, haramdan mı yoksa helalden mi olduğunu iyice bilmelidir. Ey Abuzer! Herkim malını hangi yoldan kazanacağını düşünmez, dikkat etmezse Allah Teâlâ da onu hangi yoldan cehennem ateşine sokacağini düşünmez, önemsemez." Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

وَالْعَصْرِ (1)
اِنَّ
الْاِنْسَانَ لَفى خُسْرٍ (2)
اِلَّا
الَّذينَ
امَنُوا
وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ
وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ
وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ (3) "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Asra Andolsun; gerçekten insan ziyan içindedir. Ancak iman edip salih amellerde bulunanlar, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve birbirlerine sabrı tavsiye edenler başka." [\[6\]](#) Hz. Rasûlullah’ın (sa.) şöyle buyurduğu nakledilmiştir: "Zekilerin en zekisini ve ahmakların en ahmağını tanıtmam mı size? Halkın en zekisi nefsin hesaba çeken ve ölümden sonrası için salih amel edinenidir. Halkın en ahmağı ise nefsinin isteklerine uyan ve uzun vadeli arzular besleyenidir." Bu arada ashaptan birinin: "Ya Resulullah (sa.) nefsimizi nasıl hesaba çekelim?" diye sorması üzerine Resulullah (sa.) şöyle cevap verdiler: "Gün sona erip, akşam vakti gelip çatınca nefsin müracaat ederek şöyle demeli: Ey nefis! Bugün de senin aleyhine geçti ve artık asla geri dönmeyecektir sana. Allah Teâlâ bugünü ne işte geçirdiğini ve hangi ameli yaptığı soracaktır: "Allah'ı zikredip O'na hamt ettin mi? Mümin kardeşinin hakkını eda ettin mi? Onun herhangi bir derdini giderdin mi? Mümin kardeşinin yokluğunda ailesine ve evlatlarına onun hakkını gözettin mi? Mümin kardeşinin ölümünden sonra onun ailesiyle ilgilendin mi? Haysiyetinle mümin kardeşinin giybetinin edilmesine engel oldun mu? Bir Müslümana yardım ettin mi? Bu gün zarfında ne yaptı?" Sonra yaptıgı bütün şeyleri teker teker aklından geçirsin. Hayır, bir iş yaptığını görürse bu muvaffakiyeti kendisine verdiği için Allah'a şükretsin ve O'nuyüceltsin; gün nah işlemiş veya kusur etmiş olduğunu görürse tövb eetsin ve bundan sonra da gün nah işlememeye karar versin. İmam Musa Kâzım (as) şöyle buyuruyor: "Her gün nefsin hesaba çekip iyi amel etmişse Allah Teâlâdan daha fazla muvaffakiyet dilemeyecek ve eğer gün nah işlemişse istigfar ve tövb etmeyen bizden değildir." Son olarak şu noktayı hatırlatalım ki; insan, nefsin hesaba

çektiği zaman nefsine itimat edip ona karşı hoş görülü olmamalıdır; zira nefis aldatıcı ve kötülügü emredendir. Yüzlerce hile ve düzenle iyi kötü ve kötüyü de iyi göstermeğe çalışır. İnsanın vazifesini iyice tanıyor ona amel etmesine müsaade etmez. Günah işlemeyi ve ibadetleri terk etmeyi tercih eder. İşlediği günahları unutturur ve onları küçük gösterir. Küçük ibadetleri büyük gösterir. İnsanı mağrur eder, ölümü ve Kiyamet’i unutturur, uzun ve uzak arzuları kuvvetlendirir, nefsi hesaba çekmeği zor ve imkânsız, hatta gereksiz gösterir. Dolayısıyla insan, nefsine karşı kötümser olarak onu hesaba çekmelidir. Hesaba çekmede çok dikkatli olmalı, nefis ve şeytanın bahane ve tevillerini dinlememelidir. Hz. Ali (ra.) şöyile buyuruyor: "Bir zikir ehli vardır ki; zikri, dünya karşılığında edinmişlerdir. Onları ne ticaret ve ne de alış veriş ondan (zikirden) alıkoyamamıştır. Onlar günlerini zikirle geçirirler. Gafillerin kulağına Allah'ın haramlarından kaçınmayı fisıldarlar. Adalete emreder ve kendileri de ona sarılırlar. Münkirden nehye der ve kendileri de ondan kaçınırlar. Dünyada oldukları halde sanki dünyayı kat etmiş Ahirete ulaşmış ve dünyanın ötesini görmüşlerdir. Orada (dünyada) kaldıkları sürece sanki Ahiret ehlinin gaybi hallerinden haberdar olmuş, Kiyamet bütün vaatlerini onlar hakkında gerçekleştirmiş de dünyaya ehlinin gözünün önüne gerilen perde aralanmıştır. Öyile ki sanki onlar insanların görmediklerini görüp, işitmediklerini işitirler. Bu bağlamda, eğer onların övülmüş makamlarını ve şahitleriyle beraber görülen meclislerini, halleriyle gözünün önünnde canlandırırsan (düşünürsen); amel defterleri yayılmış, emr olup da kusur edip yapmadıkları ve nehy yolup da haddi aşip işledikleri bütün büyük ve küçük işleri nefislerinin hesaba çekilmesi için ortaya dökmüş, günahlarının ağırlıklarını sırtlarına yüklerler ve kendilerini o günahlardan kurtulmaktan aciz görürler ve bu yüzden ağlayıp sizlalar, ağlayıp sizlayarak Rablerine yalvarır ve pişmanlıklarını itiraf ederler. (Böyilece aklına getirebilsen) onları hidayet sancakları, (karanlıklarını aydınlatan) aydın meşaleler, etraflarını melekler kuşatmış, onlara huzur inmiş, göklerin kaplarının kendilerine açildiği ve onlar için şeref ve keramet makamı hazırlanmış olarak görürdün."

  [\[1\] Kasas 88](#) [\[2\] Kaf 18](#) [\[3\] Maide 117](#) [\[4\] Ahzab 52](#) [\[5\] Beyyine 98/ 8](#) [\[6\] Asr suresi](#)

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)